GALENVS
DE OSSIBVS,

Ferdinando Balamio
Siculo interprete.

PAVLO III.

PONT. MAXIMO.

Ferdinandus Balamius. S.

MVLTA Hippocrates & Erasistratus de Anatome tradiderunt, quæ à Galeno deinde copiosius accuratiusq́; tractata sunt. Is enim Romæ sub Antonini primum, mox sub Marci Aurelij Imperio, quæ ad exquisitam singulorum membrorum, ac minutarum quoque particularũ dissectionem pertinent, diligentissime scripsit. Nihilq́; quo interiorum sedes, figura, ordóq; ac magnitudo dignosci posset, prætermisit. Dissectis non hominum tantummodo, sed simiarum quoq; & earum animantium corporibus, quæ aliquam nobiscum similitudinem habent. Namq; hæc ubi prudenti Medico explorata compertaq́; sunt, aptius tutiusq́; remedia imponuntur, ac foelicius quoq; curationes cædunt. Extãt huius de Anatome libri nouem, deerat cum nonnullis alijs, de ossibus liber. Cumq; superioribus mensibus Florentiæ in Medicea Bibliotheca plures de luxationibus, déq; alijs, quæ ad rem chirurgicam faci-

unt, reperirentur Autores, uno contenti codice, eoq́ue uetustissimo, hunc negligenter scriptum, multisq́ mendis, & temporum iniuria deprauatum, Clemens VII. Pont. Maximus, Iano Lascbari uiro Doctissimo tradidit, qui ut iam pridem hunc librum è græciæ ruinis erutum seruauerat, sic summo cum studio curáq innumeris purgatum uitijs, in pristinam propè formam eum restituit. Inter eos Autores Galenus de ossibus inerat, quem cum à plerisq Clemens desiderari animaduerteret, mihi præcepit, ut illum ad studiosorum usum transferrem. Quod me pro uiribus libentissime facturum recepi, tum ut illi cui debebam obtemperarem, tum ut alijs Anatomes libris, id quoq quasi membrum ab ijs tandiu diuulsum distractumq coniungerem. simul'q ut hac lucubratiuncula tanquam prægustatione quadam, cæteri ad reliquum operis, quod pulcherrimum est, appriméq necessarium perficiendum inuitentur. dumq ad iniuncti mihi negocij metam properarem, Princeps ille excessit è uita. Quare tuæ nunc erit benignitatis, cum in illius locum, ac potestatem suffectus sis, laborē hūc nostrum, qui tibi iure debetur non aspernari. In quo magnam mihi spem affert singularis tua eximiaq doctrina, præcipuumq græcarum latinarumq littera

rum studium, in quibus tantopere excellis, ut quicquid non fuerit graue & elegans, offendat tuarum aurium iudicium peritissimum. Adde etiam quod in hoc tui Pontificatus initio, ita praeclaris quibusque rebus, publicisque omnibus commodis & ornamentis studes, ut quae ab optimo, omniumque bonarum artium ac uirtutum amantiss. Principe speranda sunt, à te cumulatissime expectari possint.

Vale.

GALENVS
DE OSSIBVS AD TYRONES

Ferdinando Balamio Siculo interprete.

EX Ossibus, singula per se, qualia sint, tum quam inuicem structuram habeant, nota (ut arbitror) medico esse debent, si recte ea, quum uel franguntur, uel sua sede dimouentur, curaturus est. quo fit, ut in omnibus quæ ad medicinam pertinent, perspicuũ sit, quod secundum naturam est, tanq̃ scopum habendum esse. Nam cui id ignotũ est, minime intelliget, neq; ubi à sua natura læsa loca distrahuntur, neq; qua ratione ad id quod secũdum naturam est adduci debeant, itemq; nec morborũ notitiam assequi, nec rectam illorum curationẽ poterit. Sunt autem ossa ex animantis partibus durissima & aridissima, maximéq; terrestria. Hæc tanq̃ fundamenta quædam ad uniuersam corporis substantiam sustentandam subijciuntur, in ijsque omnia adnascuntur, stabiliunturque. Ex ossibus, quædam grandia & ampliter concaua sunt, ac medullosa, quædam parua ac solida & sine medulla, nec caui quicquam, quod sensu dignosci queat, in se habent. Grandibus, magna ex parte in

extremo, aliorum ossium appendices adnascuntur, utpote humero, superius, cubito, inferius, radio uero ac femori, itemque tibiae, ac surae, infra supráque. Maxilla inferior medullosa est, & adnascentis appendicis expers. sed ex eius extremis partibus, quae infra est, per symphysin, quasi coalitum dicas, unitur. Supra, in duos processus, in coronen uidelicet quae in acutum tendit, ac ceruicem tantum, desinit. Apophysis quoque, quasi processus, ab Epiphysi, hoc est ab adnata appendice, differt, namque Epiphysis est, ubi os cum osse ad unionem coit. Apophysis uero, totius ossis pars est. Fortasse autem oportet, de alijs quibus in hoc opere usuri sumus, nominibus, disserere, ne dum haec enarramus, uel obscuriora reddantur, nominibus sine declaratione utentes, uel series continuata doctrinae, interrumpatur, quicquid occurrerit explicare semper uolentes. Sed meo iudicio hinc quam optime initium sumendum est. Humani corporis ossium inuicem cohaerentium uniuersa compactio, sceletos appellatur. Iamque nonnulli qui de ossibus disseruerunt, libros suos ad hunc modum inscripsere περὶ σκελετοῦ. Modus autem quo ossa componuntur, genere quidem duplex. Alia enim per articulum, Alia per symphysim coniunguntur. Haec utraque, species differentiasque plures habent. At

ticulus enim naturalis ossium compositio est. Ossium uero naturalis unio, symphysis appellatur. utriusq; autem diffinitioni, dictio hæc NATVRALIS indita est, quandoquidem luxata inter se cohærent, fractaq; superinducto callo uniuntur, sed non per naturam. Ab Hippocrate, alterius ex cohærentibus ossibus extrema pars, articulus, frequenter nuncupatur, ea scilicet quæ orbiculata est, ac in proximum cauum inseritur. Articuli autem, differentiæ duæ sunt, Diarthrosis uidelicet quæ dearticulatio, ac Synarthrosis, quæ coarticulatio dici potest, eæq; inuicem pro motus quantitate discrimen recipiunt. Dicitur enim Diarthrosis ossium structura, quorum motus euidens est. Synarthrosis, ossium quoq; compositio est, quæ neq; ualidum, neq; manifestum, sed obscurum difficilemq; habent motum. Quod autem nullum discrimen sit, siue ossium structuram, siue compositionem, siue cohærentiam dixeris, perspicuum est. Diarthroseos triplex est species, Enarthrosis uidelicet, Arthrodia, ac Ginglymos, sic enim a recentioribus medicis appellantur, priscis autem non fuere admodum nota, uerum τὸ ἐναρθρῶσθαι καὶ τὸ ἀρθρῶσθαι καὶ τὸ γιγγλυμοειδῶς ἀλλήλοις συμβάλλειν. præter hæc etiam, has uoces arthrodes ac ginglymoides

in illorum scriptis deprehendimus. Quamobrem minime forsitan absurdum fuerit, si ad euidentiorem doctrinam nomina confingamus, ea ipsa uidelicet à subiectis rebus deriuantes. Est ergo Enarthrosis quum excipiens, cauum altum admodum est, caputque quod in id inseritur oblongum. Arthrodia uero quæ cauum leniter & in superficie, & capitulum etiam depressum habet. Oblongum autem, & depressum capitulum dicimus, ad ceruicem, id ipsum, cui adnascitur referentes. Ceruices, tenues ossium sunt processus, earum extremum, quod crassius & orbiculatum est, caput nominatur. Quum uero in mucronem processus desinit, non ceruix, sed corωne seu corωnon nuncupatur. Ex cauis capitula excipientibus, quod altius descendit cotyle, hoc est acetabulum (id enim nomen medici omnes usurpare sunt soliti) quod in superficie situm est, ab ocularis sinus similitudine, Glene à nonnullis appellatur. Tertia Diarthroseôs species (quam ginglymon uocant,) ea est, qua ossa sese inuicem ingredientia coniunguntur, quemadmodum uertebræ inter se, ac humerus, cubitusque alligantur. Quanquam in his quædam sit differentia. Nam in uertebris, media, in utramque, supra infraque appositam, subit, Humeri uero ac cubiti mutuus ingressus est. Sy-

narthroseos quoque triplex est species. Sutura, Gomphosis, & Harmonia. Sutura compositio quædam est, ad consutarum rerum (ut pote quæ in capitis ossibus habetur) similitudinem. Hanc nonnulli dum explicare student, serratam compagem structuramque, alij in unguem cõmissuram, esse definiunt, sed illi nobis, ut puto, patefaciunt, atque in memoriam reuocant, quũ serræ inter se contrario occursu congrediuntur, ubi scilicet dentatæ alterius partes, in alterius sinus inseruntur: hi uero, quæ in unguem cõmitti dicuntur, quũ Gibbæ uidelicet partes ad unguiũ figurã structæ, in sinus quibus apte excipi possunt subeunt. Harmonia uero ossium structura est, per simplicem lineam. Sunt autem nonnulla Maxillæ superioris, & quædam etiam capitis, ossa, ad hunc modum inter se iuncta. Gomphosis est quum ad instar claui, os ossi infigitur, uerum id iam quoquomodo ambigitur, propeque ad symphysin accedit, quum scilicet quidpiam penitus infixum est, ut ne tantillum quidem (ueluti dentes) dimoueatur. Quod autem dentes haudquaquam cum suis alueolis adnascantur, quum uel eruuntur, uel sua sponte decidunt, plane patet. Sed quoniam species differentiasque omnium quæ ad articulum pertinent, declarauimus, de Symphysi deinceps dicendum est.

Hæc autem primo, dupliciter differt. Nanque alia inter se inuicem ossa, Alia aliorum interuentu, connascuntur. Quæ fungosiora, molliaque sunt, mutuo inter se, sicciora uero densioraque nonnullis intermedijs coalescunt. Huius autem coalitus, quem postremo diximus tres sunt differentiæ, quæ priscis nominibus carent, at qui recentioribus uti uolet, ea ab intermedijs, hoc est à cartilagine, synchōdrosin, à neruis, synneurosin, à carne, syssarcosin appellare poterit. Cum uero de neruorum nominibus mentio à nobis facta sit, iure quidem fiet, si de his quoque distincte agemus. Tria itaque (uti diximus) neruorum genera censentur, eaque (nihil impedit) uel species uel differentias nominare. Ex neruis, qui ex cerebro, dorsique medulla oriuntur. uoluntarij, qui ex ossibus (ut ita dixerim) ligamentales, qui tertio loco, ab his differunt, atque ex musculis originem ducunt, Tendones uocantur. Ne uero æquiuoca nomina obscuritatis aliquid afferant, Qui ex cerebro, itemque ex dorsi medulla ortum ducunt, uoluntarij nerui, qui ex musculis, Tēdones, qui ex ossibus ligamenta à nobis appellentur. His itaque explicatis nominibus, Iam tempus exigit, ut de singulis per se ossibus uerba faciamus, à caluaria scilicet (sic. n. os capitis uocant) incipientes.

DE OSSIBVS.

De Capitis ossibus. Cap. I.

Quod os capitis caluaria appelletur, quodq; in ea suturæ quædam sint, ante diximus, Sed quot qualesq; & quæ cuiq; sit forma, cum non antea exposuerimus nunc explicabimus. Primumq; pro capitis figura suturarum numerus posituraq; uariatur. Naturalis capitis figura, ad oblongæ sphæræ potissimum similitudinem structa est. Alia uero eius (quod φοξὸν uocant) deprauata est, & acuminato uertice. Quod secundũ naturam habetur priorem ac posteriorem partẽ prominentiorem habet, in coq; tres suturæ sunt, ac duæ quidem transuersæ, quarum altera in occipitio est, in sincipite altera, tertia à medio posterioris, per capitis longitudinem, ad mediam usq; anteriorem extenditur. Anteriorem coronalem uocant, quandoquidem coronæ in ea potissimum capitis parte collocantur. Posteriorem à litteræ Λ similitudine lambdoidẽ nominant. Harum suturarum figura H litteræ præcipue similis est. Naturalis caluariæ structura, suturas uti diximus habet. In ea uero quæ fastigiato est uertice suturæ ad hunc modum constitutæ sunt. Vbi enim posterior eminentia perit, sutura lambdoides abolctur ubi Anterior non adsit, coronalis etiã sutura deperditur. fitq; utraq; remanẽtiũ suturarũ figura T litteræ similis.

Harum autem utrinque eminentia deperdita, geminæ quæ seruantur suturæ, ad rectos se inuicem angulos, intersecantes, x litteræ similitudinem referunt. Namque altera quidem transuersa per medium potissimum caput extenditur, altera à parte posteriore per longitudinem in priorem uti in cæteris caluarijs omnibus, tendit, namque hæc semper seruatur, reliquæ cum totius capitis figura uariantes intercidunt. Duæ quoque ab hac æquidistantes lineæ per capitis longitudinē à posteriore in priorē partē super aures ferūtur. Hæ aūt fiūt duobus inter se ossibus, cohærentibus nō per suturam quidem, sicuti ante diximus, sed paulatim sincipitis os instar squamæ descendens, attenuatur, atque in id os, quod infra ab auribus ascendit, subintrat. proptereaque eas nonnulli non suturas simpliciter, sed à squamæ similitudine lepidoïdeis suturas uel conglutinationes appellarunt. à nobis autem euidentioris doctrinæ studio suturæ iuxta aures eiusmodi, lepidoïdeis nuncupentur. Quo fit ut quinque peculiares capitis suturæ sint, lambdoïdes, coronalis, & quæ recta per longitudinem fertur. Duæ item ab hac æquidistantes, quæ in ossibus ad squamæ similitudinem structis habentur. Sunt & duæ aliæ communes supe-

riori Maxillæ: cii etiã offi quod à cunei similitudine sphenoide uocant, quod à nõnullis inter capitis, ab alijs, inter maxillæ superioris offa, (cũ inter utrunq; sit mediũ) numeratur, idq; cuius nã formæ, quãtæq; sit magnitudinis, quemue potissimũ locum obtineat, propemodum recensebimus. Extrema lãbdoidis suturæ ab utroq; latere inferiora, ad basim usq; capitis protẽduntur, per mediũq; lapidosorũ ossiũ, & qua caput, primæ uertebræ adnectitur, deorsũ feruntur, ibiq; exigua quadam linea transuersa, iunguntur. Hanc ipsam primum cum capite, & eo osse quod explicare proposui, communem, puta. sursum. n. utrinq; ad caua temporum tendit: quo, etiã coronalis suturæ extrema perueniunt. Inde etiam rursus deorsum uersa, & ad postremos dẽtes delata, ad palatum usq; procedit, id quidem os. intra se, antedicta uidelicet sutura, undiq; terminatum, comprehendens, quod ueluti cuneus, inter capitis & maxillæ superioris, ossa immittitur. Huius itaq; suturæ, quicquid sursum, ad coronalis fines fertur, cum capitis osse, commune est. Quod uero ex utroq; latere ad palatum tendit, superiorem maxillã, ab osse ad cunei similitudinem structo (cui id nomen ut clarius intelligatur inditum est) discernit. Id os apophysis, quasi explantata & procedentia quædam

habet, quas ab alarum similitudine Pterygoides uocant, eæque utrinque sunt concauæ. Alia autem capitis sutura, quæ ipsum à superiore maxilla diuidit, ex cauis temporum principium sumit, qua scilicet sutura illa communis capiti & ossi sphenoidi, cum suturæ coronalis finibus, in idẽ (uti diximus) cõuenit. Inde ad oculorũ sedes procedit: perque eos medios tẽdens, iuxta mediũ superciliorũ sibi ipsi iungitur. Quæ cũ ita se habeat, Sex sũt, sphenoide excepto: capitis totius ossa, Duo .s. Sincipitis quibus ea sutura cõis est, quæ recta per capitis lõgitudinẽ fertur. Duo uẽ infra: unũquodque uidelicet ad suã aurẽ. Post hæc, Quintũ os occipitis, sextũ frõtis existimatur. Sincipitis ossa in posteriore quidẽ ad lambdoidis suturæ, latera: ẽ in anteriore, sutura coronali: in inferiore suturis squamæ similibus: in superiore uero parte, ea quæ per lõgitudinẽ recta procedit, sutura, terminãtur. Post hæc deinceps, quæ utrinque in aure sita sunt, in superiore, suturis squamæ similibus, in posteriore, laterũ lambdoidis additamẽtis, ĩ anteriore quidẽ parte, sutura quæ capiti cũ osse sphenoide cõis est discernuntur. Sunt aũt sincipitis ossa quadrilatera: quæ modo diximus triũ laterũ sunt. Quintum os capitis, occiput est, idque lambdoide sutura, cum suis additamẽtis, atque ea etiam linea, qua hæc ipsa (uti

diximus) addita mēta iunguntur, terminatur. Id ipsum os, maximum omnium quæ sunt in capite foramen, iuxta primam uertebram habet. Reliquum est os frontis quod coronali sutura, atq; ea, quæ capiti cum maxilla superiore cōis est, distinguitur. Horum autē sex, quæ diximus, Sincipitis ossa rarissima et infirmissima: occipitium densissimum firmissimumq;, medium inter hæc ipsa, os frontis habetur. Reliqua utrinq; ad aures posita, multifariam se habent: Nanq; horum pars, quia petræ re uera speciem refert, lithoeides nominatur. id os, protensis lambdoidis suturæ finibus terminatur. In eo styloides (quia columnæ est similis) processus inest, quem nos ab acus styli ue scriptorij similitudine Belonoidē seu Graphioidē appellamus (in eodē q; auditus meatus cōtinetur. Altera deinceps eius pars, iuxta eas ecphyseis quasi exortus dixeris, habetur, quorū alter mamillaris dicitur, alter ossis iugalis est. Præter hæc, tertia quoq; pars à tēporibus occupatur. De Capitis autē foraminibus in uasorum, neruorumq; dissectionibus quorum causa effecta sunt, sermo habendus est. Ex singulis enim seu Arteria, seu Vena, seu Neruus, seu ex his quædam, siue cuncta prodeunt.

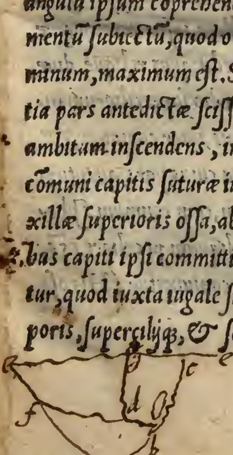
De osse Iugali. Cap. II.

Temporis musculo præpositũ est os, quod trãsuersam in medio suturam habet, eiusq; posterior pars omnis, cum capitis osse, quod iuxta aurem habetur: Anterior cum parte supercilij extrema, ad paruum oculi angulum continuatur, id os totum Ζύγωμα, à nostris iugale appellatur.

De ossibus maxillæ superioris. Cap. III.

De suturis quæ superiorem maxillam, à capite & sphenoide osse discernunt, antea diximus. Nũc autem quæ in ea ipsa maxilla continentur, recensendæ sunt. Sed satius fortasse est, explicare prius suturæ uocabulum, quo pacto à recentioribus omnibus anatomicis usurpatum sit. Illi .n. quæ per harmoniam committuntur, suturas quoq; appellare consueuerunt. Iureq; id accidit: non enim caluarias similiter omnes deprehendes, in quibus suturæ omnes, serratis exacte compagibus structæ sint, sed aliquando in ipsa ossium structura cernere est, alteri quidem caluariæ suturas inesse, alteri harmonias. à nobis autẽ cum ossa persæpe nonnulla eiusmodi frangerentur: in

tmo ita sese mutuo ingredientia inuenimus: ut illorum compositio suturæ potius similis esset, quam harmoniæ: ob idque eas omnes suturas appellare nemini uerendum est. Prima autem sub osse iugali exoritur: cuius pars posterius tendens: sub eiusdem ossis concauo desinit: ibique cum communi sphenoidis ossis sutura committitur. Altera partim recte: partim oblique: sursum ad oculorum sedes procedens: per medium illorum ambitum inferiorem fertur. Mox ibi tripartito scinditur: Altera enim pars magnum prope angulum exteriore in parte ad medium superciliorum procedit. Quæ deinceps huic succedit: per concauum sub eodem angulo ad commune capitis suturam pertinet: eademque angulum ipsum comprehendit: et illi quoque naturale foramentum subiectum, quod omnium quæ sunt in eo loco foraminum, maximum est. Sub dictis duabus suturis, tertia pars antedictæ scissuræ, inferiorem in sede oculi ambitum inscendens, interius ad imum tendit: ibique communi capitis suturæ iungitur. Quo fit ut terna maxillæ superioris ossa, ab utraque parte censeantur: quibus capiti ipsi committitur. Horum maximum habetur, quod iuxta iugale situm est: nam nonnihil temporis, supercilijque, & sedis oculorum, totumque exigu-

um angulum in se comprehendit, & ad eam usque partem quæ malum appellatur, procedit. Deinceps situ ac magnitudine os illud in oculo ipso habetur, quod neruos ad superiorem maxillam tendentes continet, minimum omnium, iuxta magnum oculi angulum locatum est. Nonnulli autem Anatomici, qui tria hæc ossa, quæ ad oculorũ radicem subeunt, unum esse tradunt: geminas quibus distinguuntur suturas, uel omnino non uident, uel tanquam exiguas dedita opera prætermittunt. His omnibus quæ tria esse diximus, ab utroque latere, os unum insigni magnitudine subiacet, cuius os mali, dentiumque omnium (exceptis incisorijs) alueoli partes sunt. Hæc suturis quatuor discernuntur, Supra quidem, ea quam dudum diximus, ab osse iugali, ad medium superciliorum ascẽdere, infra uero ea quæ per medium palatũ recta procedit: quas reliquæ duæ copulant, ea uidelicet, quæ à medio superciliorum incipiens, ac iuxta nares procedens, inter caninum, & incisorios dentes defertur, & ea cuius pars, quantum scilicet extremum ambit dentem, cum communi sphenoidis ossis sutura conuenit, reliquum peculiare est, quo ad eum recta palati sutura coniungitur. His os-

sibus quæ maxima esse proposui, duo alia exigua adiacent, qua scilicet narium foramenta ad palatum tendunt: quæ peculiari antedictæ suturæ parte, atq; ea etiã sutura quæ transuersa à sphenoide osse inter extremos dentes procedit, terminantur. His quidem suturis, ab ambientibus ossibus secernuntur, ipsa inter se recta palati sutura, diuiduntur.

De Ossibus Nasi. Cap. IIII.

Nasi quoq; ossa duo sunt, quæ suturis à medio superciliorum descendentibus discernuntur. Has duas esse in maximorũ ossium enarratione diximus. Præter eas tertia quædam in naribus ipsis sutura est, quæ à medio superciliorum incipiens, recta, à summis ad imas nares procedit. His ossibus inferiore in parte Cartilaginea tenuiaq; corpuscula (alas uocant) ab utroq; latere adnascuntur. Superest in maxillæ superioris extremo, Os unum, in quo dentium, qui secant, radices & alueoli continentur. id ipsum, plerumq; simplex esse uidetur, propterea quod ossa ex quibus structũ ẽ, exactissime cõmittuntur. Interdũ aũt sutura ĩ cadaueribus admodum exiccatis manifestè apparet, illi quidẽ directa, quæ per totũ palatũ porrigitur,

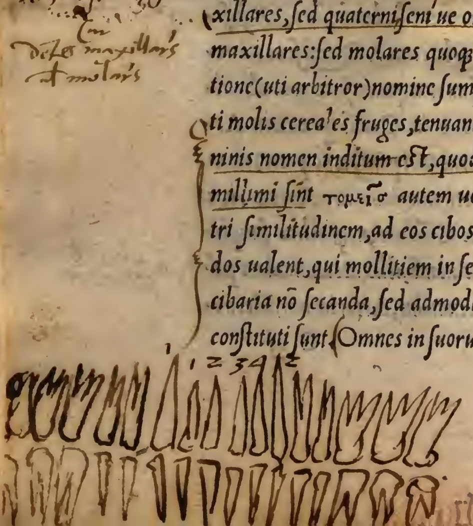
quo fit ut perspicuum sit, iure de numero ossium maxillæ superioris dissensionem esse. a nonnullis enim non Sex, sed Duo, prima omnium censentur paruulis, uidelicet quæ intus in oculis insunt prætermissis. Alij inferiora narium foramina magnis ossibus adscribunt. Sunt qui hæc separent: amboque, os unum faciant. illud etiam quod in maxillæ superioris extremitate (uti diximus) habetur: nonnulli simplex, nonnulli ex duplici osse constitutum esse affirmant. Ante autem hæc omnia sphenoides inter maxillæ superioris ossa adnumerant. Quod si ea ad quam plurimum numerum ab aliquo redigenda sunt, erunt quidem in tota maxilla superiore quindecim, si uero ad quam minimum: non plura erunt quam octo (quæ sanè omnia deinceps conmemorabo: incipiamque à priore diuisione, quæ quindecim esse censa sunt. Sex itaque erunt, quæ prius retulimus, quæque à communi capitis sutura: itemque ab ea, quæ à temporibus sub osse iugali, & inferioribus oculorum palpebris ad medium superciliorum ascendit, continentur. Duo deinde grandia, in quibus mala, dentesque ferè omnes (uti recensuimus) insunt. Alia item duo iuxta narium foramenta (adde etiam ipsarum narium duo, mox in maxillæ ipsius extremitate duo,

quibus dentes qui secant infixi sunt, atq; etiam præ cunctis sphenoides quod ex omnibus nulli alteri cõiugatum ac simplex est. Totius autem maxillæ superioris ossa, ad hunc modum in octo diuiduntur. Sex quidem: duo prima numerantur, quod in parte maxillæ extrema habetur unum, itidem quod iuxta narium foramina situm est unũ, narium peculiaria duo, Omnium item maxima, in quibus mala denteſq; ferè omnes (sicuti diximus) sedem habent, duo censentur. Superest sphenoides, quod ex omnibus tantummodo simplex & coniugationis est expers.

De Dentibus. Cap. V.

Dentes in ossium numero habendi sunt, & si secus nonnulli sophistæ arbitrentur. Quod si eos à nobis ossa appellari non sinunt: æquum sanè erat alio illos nomine donare. Non enim Cartilagines: non Arteriæ, nõ Venæ, nõ Nerui (uti perspicuo patet) nuncupandi sunt, multoq; etiam minus nec Adipis, nec Capilli, nec Carnis, nec Glãdulæ, neq; ullius simpliciter corporis particulæ nomẽ, illis accommodari potest. Quod si neq; in uenarum, Arteriarum, Neruo-

rum, musculorum'ue, aut uiscerum: neq; in ea, quam modo tractamus, ossium Anatome, de dentibus agemus: nusq; omnino de ijs mentio habenda est. Quare perpetuo ualeant sophistæ. Dentes sexdecim utraque maxilla habet: priores quaterni: quia secant, τομεῖς appellantur. hi omnes singulis radicibus nituntur. his deinceps canini utrinq; hærent. quibus singulæ quoq; radices insunt. Vltra hos: Maxillares quini, ab utroq; latere, sed qui maxillæ superiori infixi sunt: ternis: qui inferiori, binis radicibus adhærescunt. nonnullis tamen exceptis, qui supra sæpe cum quaternis: infra, cũ ternis radicibus deprehenduntur, præsertim duo omnium primi interiores. Tertius perraro eiusmodi esse inuenitur. Nonnullis autem non utrinq; quini maxillares, sed quaterni, seni'ue oriuntur. Eos non modo maxillares: sed molares quoq; appellant. ex translatione (uti arbitror) nomine sumpto, quod ijs cibi, uelut i molis cereales fruges, tenuantur & atteruntur. Caninis nomen inditum est, quod canum dentibus q; simillimi sint τομεῖς autem uocant, siquidem ad cultri similitudinem, ad eos cibos suapte natura incidendos ualent, qui mollitiem in se habent: sicuti ad dura cibaria nõ secanda, sed admodum confringenda canini constituti sunt. Omnes in suorum ossium concauis in-

figuntur. Ossa quibus continentur dentes: Phatnia: quæ subeunt foramina: Bothria appellant. Ex Ossibus, Dentes tantummodo, mollium cerebri neruorum participes sunt, ob idq; soli, euidentem sentiendi uim habent.

De Ossibus maxillæ inferioris. Cap. VI.

Maxillæ Os, inferioris non est (ut quispiam putat) simplex, id.n. coctum in summa menti extremitate laxatur, ob idq;, ipsum iam coaluisse manifestum inditium est. Pars eius quæ quasi capitulata est, duobus quasi cornibus terminatur, quorum alterum in mucronem desinens, Tendonem à temporis musculo descendentem recipit. Alterum, capitis ossi, sub eo exortu, quem mamillarem uocant, alligatur, ibiq; in paruulũ sinum, rotundo quodam quasi tuberculo, sese inserit.

De Spina. Cap. VII.

Spina ex uertebris quatuor et uiginti cõstat quæ si plures pauciores ue sint, sicuti capita deprauatæ figuræ

quæ fastigiato sunt uertice præter naturam sunt. Harum contextus omnis, in ceruicem, dorsum, lumbos, & sacrum os diuiditur. Ceruix capiti adnectitur, Huic dein dorsum cui par inest quæ & pectori longitudo. Quod subest reliquum, lumbi appellantur, quorum pars ultima sacro, latóue (ut nonnullis placet) osse finitur. Septem ĩ collo uertebræ sunt: duodecim ad costas, ad lumbos quinq;. Inprimis itaq; de ceruicis uertebris (nihil enim refert an ceruicē, collum'ue appellemus) dicendum est.

De Vertebris Colli. Cap. VIII.

Ex uertebris colli, primæ quidem duæ, inter se undiq; colligantur, reliquarum uero quinq;. anterior pars nexu cõstricta firmissimo coalescit. Neq; id quidem (ut nonnulli putant) per cartilaginem fit, uerum ea membrana quæ geminas spinalis medullæ tuniculas extrinsecus ambit, sese in mediam ipsarum sedem insinuãs conmune utrisq; uinculum præbet. Eadem ratione uertebræ omnes se habent, duabus primis exceptis, uti demonstrabimus. Cum autem capitis duplex sit motus, alter quidem annuendo abnuen-

doq́ fit, alter in latera. illum, uertebræ secundæ processus (qui quia figura est turbinata pyrenoides dicitur) potissimum præstat. Hunc uero summa uertebra quum capitis coronis adnectitur, eius scilicet, & ipsius capitis transuersæ partes efficiunt. Pyrenoides autem sursum spectat, atq; ab anterioribus uertebræ secundæ partibus proficiscens, ualido quodam rotundoq́ ligamento capiti alligatur, cuiq; summa uertebra locum cui apte ac tuto innitatur præbet, in eademq́ transuersum quoddam ligamentum oritur, quod illi intus aduoluitur. Hunc ipsum processum à dentis similitudine odontoide uocant. Vnde Hippocrates totam secundam uertebram dentem denominauit. In inferiore quoq; summæ uertebræ parte duo item sunt sinus leniter caui, quosq; ab ocularis sinus similitudine glenoides appellant, similes superioribus, sed sinus superiores cum caput ipsum excipiant, non ab re sunt maiores, infra uero minores sunt, qui uertebram secundam admittunt. Summa uertebra, latissima tenuissimaq́ est, secunda angustior, ualidiorq́ ac reliquæ deinceps eodem modo se habent. Quo enim spinæ medulla in gignendis neruis consumitur attenuaturq́ magis, eo inferiorum uertebrarum foramina

miauuntur. Quorum unumquodque medullæ quam complectitur crassitudini æquale est. Atque id in uertebris omnibus commune est, quemadmodum transuersorum quoque processuum, eorumque qui deorsum sursumque uersum spectant quibus inter se connectuntur, communis est ratio. Quod ad cætera attinet in pluribus quidem conueniunt, in paucis differunt, Quod dicemus postea. Posteriorem processum quem spinam uocant, omnes habent uertebræ, prima excepta, quæ dumtaxat in parte anteriore exiguum quendam exigit processum. Ex cæteris omnibus uertebris, earum tantum quas ceruicis esse diximus transuersi processus, semper perforati sunt, septima eademque ultima excepta, cui interdum etiam sed raro à lateribus foramina insunt. Hos ipsos processus solæ ceruicis uertebræ leniter quasi bipartitos gerunt, præter duas primas, in quibus simplices habentur, in sexta uero dyplices manifeste apparent, & cæterorum omnium maximi, sicuti & ea ipsa maxima est, quorum internus latus admodum est. Pars cuiuslibet uertebræ anterior qua inter se coalescunt, earum potissimũ quæ in ceruice sunt (prima excepta) oblonga est. Neruis autem ex spinæ medulla orientibus, ac iuxta uerte-

brarum compages prodeuntibus, utraq; uertebra parem primæ quasi operam confert, in cæteris, superior aut magna ex parte, aut omnino id præstat.

De Vertebris Dorsi. Cap. IX.

Quod Thoracis uertebræ sint duodecim antea diximus, præterq̃ quod aliquando (tametsi raro) aliquibus uel deest una uel superest, Sed superesse rarius quam deesse inuenitur. Hæ omnes ad decimam usque processus habent permagnos, tum eos qui sursum deorsumq; uersum spectant, tum uero etiam transuersos quibus costæ adnectuntur. Corpus autem ipsorũ a superiori parte ad inferiorem leniter protensum, inter eos sensim desinit qui insequuntur. Hæ item Dorsi uertebræ ad decimam usq; spinæ colli persimilem spinam conficiunt, à summo, scilicet ad imum tendentem. Rursus quæ infra decimam est ab imo ad summum protenditur. Sed in duabus quæ decimam subsequuntur, haud ita planè id apparet, ut in reliquis. Idem quoque processibus transuersis accidit, nam qui supra decimam sunt deorsum,

qui infra sursum spectant. Qui in decima duntaxat habentur, in neutram partem inclinant. Hæc enim nō modo sursum, sed deorsum quoq; spectantes processus, tanq̃ tubercula quædam, sicuti prima ceruicis uertebra sinus utrinq;, non admodum desidentes habet. In cæteris supra quidem decimam processus qui sursum uergunt extuberantes, qui deorsum leniter sinuati sūt. Infra uero contraria esse solet ratio.

De Lumborum Vertebris. Cap. X.

De Lumborum uertebris omnia ferè prius retulimus. Nam quod quinq; omniumq; maximæ & crassissimæ sint, quodq; angustum in singulis intus foramē tenuisq; medulla insit, Quod sursum illarum processus spectent, Quod ab ea duntaxat uertebra quæ præposita ē neruus exiliat, Quod sursum deorsumq; uersum spectantium processuum, quibus inter se colligantur, eorum quidem qui super imponuntur extrema extuberantia, eorum qui subijciuntur leniter caua sint, ante diximus. In hoc autem capite si quid in his est proprium rarumq; quod non sit in alijs explicabimus. Singulæ ergo lumborum uertebræ interiore in

parte foramina nullo ordine dispoſita habent, in eaque ſeſe inſerunt uenulæ, ibique permultæ manifeſtæque apparent. In cæteris uertebris uel nullæ usquam, uel perexiguæ omnino ſpectantur. Hæ quoque uertebræ proceſſu quodam abundant ad inferiora uergente, iſque iuxta nerui ortum ſitus eſt, quem nonnunquam uertebræ omnes habent, in poſtremis aliquando, uel puſillus admodum, uel nusquam cernitur, idem ſupra poſitis uertebris, non ſecus ac duabus dorſi poſtremis ſemper ineſt.

De Oſſe Sacro. Cap. XI.

Id os uertebris, qua ſcilicet, cum ea, quæ ſupra poſita eſt, alligatur, proportione reſpondet, Namque inferiores, uertebræ illius proceſſus ab Oſſe ſacro excipiuntur, ſicuti eos ipſa qui ſupra ſe ſiti ſunt recipit. Eius quoque ſpina ſimilis eſt ei, quam cæteræ habent uertebræ. Ipſius autem tranſuerſi proceſſus grandes patenteſque ſunt, quibus exteriore in parte ſinus ineſt quidam leniter cauus, in eum que ilium oſſa ingrediuntur. Id ipſum Os ex tribus particulis, tanquam ex proprijs quibuſdam uertebris conſtructum eſt, barumque in extremitate os aliud quartum (quod coccyx nominatur) ad-

ditũ est. Hæc si coquendo relaxentur deglutinenturq́ ad uertebrarum similitudinem structa esse uidebuntur. Nerui autem qui à spinæ medulla, per sacri ossis foramina prodeunt, iuxta suarum ueluti uertebrarum compages sicuti per spinam totam prosiliunt, non tamẽ ab utroq; latere, sed intrinsecus quidem atq; extrinsecus, hiq; omnes tria constituunt paria.

De Coccyge. Cap. XII.

In imo lati ossis, aliud os subest, quod coccyx appellatur, idq; ex tribus peculiaribus particulis cõstat. Eæ plus cartilaginis potissimumq́ in extremo, q̃ latum os habent. iuxta earundem compages, nerui posteriore ex parte prodeunt. Gemini priores, ex ea oriuntur parte, qua coccyx latum os attingit: insequens par inde ortum habet, ubi prima huius ossis pars cum secunda committitur. Duo alij inde egrediuntur, qua secunda eiusdem pars, cum tertia coniungitur. Iuxta tertiæ huius extremitatem, quod reliquum est ex spinæ medullæ, simplex nulliq; associatum prosilit.

DE OSSIBVS.

De Thoracis Ossibus.

Cap. XIII.

Os pectoris, Costæ, itemq; ex spina Dorsi uertebræ, Thoracis sunt ossa. Costæ ab utroq; latere duodecim, Singulæ enim cum singulis uertebris connectuntur. Ossa pectoris per synarthrosin, inuicem copulantur. Sunt autem numero septem, sicuti costæ quæ cum eo alligantur. Imo pectoris ossi, Cartilago triangula adnascitur. Cum uertebris, costæ singulæ ad hūc modum nectuntur. Ad radicem transuersi processus, costæ principium, extanti quodam tuberculo super inseritur, ibiq; sinu paruulo & leniter cauo excipitur, amboq; tum sinus, tum costæ principium ad superiora magis uergunt. A radice deinde per totum transuersum processum costa superuehitur, in ipsiusq; extremo, alio etiā nexu, ad inferiora uergente constringitur. Quo fit, ut costa duobus modis ipsi uertebræ annectatur. Rursusq; costarum connexio cum osse pectoris latet admodum sensum, apparet tamē membranosis ligamentis (quibus undequaq; contegitur) remotis. Nanq; ibi singularum pars Cartilaginosa in tuberculū desinēs, singulis pectoris ossibus lenē quendā & ī superficie sinū in se habētibus, nectitur. Quarū motus

exiguus adeo est, ut synarthrosis appellari queat. In multis quidem alijs corporis partibus, de structuris ossium ambigitur, incertumq́ue est, an ea per diarthrosin uel Synarthrosin copulentur. Tota pectoralis ossis figura, à nonnullis quia gladij similitudinem repræsentat, xiphoïdes nominatur. Alij non pectorale os totum, sed eam dumtaxat Cartilaginem quæ in imo eius est, ad hunc modum uocant. Costis non una est, simplexq́ue figura, namq́ue ubi uertebris annexæ sunt, in anteriora pariter atque inferiora feruntur, multumq́ue ita progressæ, ad os rursus pectoris protinus uersæ, recuruantur. Ob idq́ue quicquid cum pectoris osse committitur, non os est, sed in Cartilaginem degenerat. Quinque quæ supersunt costæ, Nothæ appellantur. Eæ cum septo transuerso atque inter se connatæ, conglutinatæq́ue sunt, & in exquisitam Cartilaginẽ finiunt. Postrema ab alijs tantummodo in imo secernitur, ac re uera, notha est, ijs atque alijs costis. non par omnibus longitudo, sed supernæ infernæq́ue breuiores sunt, mediæ prolixiores.

De Scapulis. Cap. XIIII.

Scapulæ post Thoracem sitæ sunt, eæ cum osse ce-

cipitij spinaq́;, cumq́; etiam Thoracis costis & eo osse quod gutturi præiacet, musculorum opera copulantur. Eædemq́; inæquales sunt satis, atq́; oĩ ex parte dissimiles, gibbæ quidẽ exteriore ex parte, intrinsecus simæ. Ipsæ ẽt in ima basi tenues, oblõgæq́;, sũma ĩ parte Crassæ, paruæq́; sunt. Os scapulæ maiore ex parte cartilagine, sed uberius in imo, contegitur, à spinaq́; tenue inchoatur, paulatimq́; plenius efficitur, donec ad acromij locum peruenerit, ibiq́; cum iugulo connectitur, hanc ipsam compactionem nonnulli anatomes periti acromion uocant. Alij præter hæc ambo quæ coniunguntur, tertium os esse inquiunt, quod in ipsis tantummodo hominibus deprehenditur, id cataclida & acromion appellant. In ea parte, scapularũ ossi, processus quidam subest, quem scapulæ ceruicẽ nominant, isq́; in extremo in acetabulum desinens, cũ humeri capite alligatur. Est etiam huic Ossi alter interiore in parte exiguus acutusq́; processus, qui, cum anchoræ uel coruini rostri similitudinem referat ancyroides à nonnullis, coracoides ab alijs nuncupatur, quandoquidem extrema eius pars uti corniculæ rostrum exterius inclinat.

De Iugulis. Cap. XV.

Iugula ab utroq; latere summæ pectoralis ossis extremitati, adnectuntur. eaq; fistulosa sunt, figuraq; & crassitie inæquabili. Pars eorum inferior qua pectoris ossi alligatur, crassior cæteris rotundiorq; est. huic succedens longe gracilior. Quod reliquum est, totū rotundum inæquabileq; est, quoad cum scapularū osse committitur, ibiq; quasi latiusculū est. Mediæ iuguli totius partes exterius gibbæ sunt, præsertim quæ ad scapulas tendunt.

De Humero. Cap. XVI.

Maximum omnium os humeri (femore excepto) est, idq; utrinq; supra infraq; alligatum est. Summa eius pars, grandiusculum habet caput, paruæ quidem ceruici, coagmentatū adnatumq;. In eo iuxta anteriorem partem sinus quidam est, cuidam quasi patulæ scissuræ similis, qui totum ipsum caput in duo quasi tubercula bifariam diuidit. Pars autem inferior in tubercula desinit inęqualia, quorum ei, quod extrinsecus situm est, radij capitulum adnectitur, cū eo uero quod

est interiore in parte, nullum os prorsus committitur. Eamq; ob causam & si paulo est grandius, longe maius apparet, q̃ os exterius. In ima humeri parte sinus persimilis est concauis trochlearum orbitis, cubitus hunc circum, mouetur. Vbi autẽ sinus hic desinit in extremis utrinq; lateribus, duo prȩterea sunt sinus quorum anterior posteriore est minor. Ii, Cubiti coronas hoc est acutos processus excipiũt, horũ q; anteriorẽ, cũ cubitus õino flectitur, ãterior sinus, cũ tenditur, posterior, posteriorem recipit. Cȩterȩ humeri partes rotundȩ, nec rectȩ, nec similes ex toto, gibbȩ quidem anteriore atq; exteriore in parte, in posteriore atq; interiore, simȩ sunt.

De Cubito. Cap. XVII.

Pars omnis quȩ inter humerum, & carpon quod brachiale uocant, sita est, eiusdemq; etiam partis os grandius, cubitus appellatur. Is alteri subest ossi, quod radium nominãt, huiusq; pars extrema superior, leniter caua, exterius humeri tuberculum recipit, eiq; alligatur. cuius quidem connexionis id munus est totam uidelicet manum modo in pronum, modo in supinum adducere. Cubitus duos acutos

habet processus, quos coronas uocant, quorum anterior minor est, alter quidem grandior, ab ijsq; cubiti ipsius sinus, sigmæ litteræ similis, comprehenditur. In hunc sinum, humeri, orbitaq; quæ trochleæ similis, inter duo eius tubercula sita est, inseritur. Huius autem nexus tendendi, curuandiq; totam manum offitium est. Radius supra infraq; ualidis ligamentis cubito illigatur, media inter se omnino dehiscunt. Vterq; adnatam appendicem iuxta brachialis partes habet, sed ex interiore parte concauam, extrinsecus gibbam. In sinum eiusmodi se se brachiale insinuat anectiturq;. Cubitus minimo digito, pollici radius respondet. Inest autem Cubito ex abundantia quadam processus quem à columnæ similitudine, styloidē appellant, isq; brachiali etiam nectitur. Ad hunc quidem nexum pertinet, brachiale in obliquum ducere, ad alterum uero in rectum, cuius opera summam manum extendimus, inflectimusq;.

De Brachiali. Cap. XVIII.

Prima pars palmæ, græci carpon, nos brachiale appellamus, ex ossibus octo, duplici quidem ordine

distinctis constructa est. Dura omnia, & paruula, nec medullosa, multiplicisq́ figuræ sunt. Nam partim gibba, partim sima, partim recta, partim orbiculata, cernuntur. Cuncta nerueis cartilaginosisq́ nexibus inter se per synarthrosin constricta non (ut nonulli arbitrantur) connata sunt, exteriore quidem in superficie leniter gibba, sinuata intrinsecus. Pars brachialis superior ex tribus ossibus constat, quæ in rotundam quasi figuram structa, cum cubito, radioq́, & styloide processu annectuntur: hoc tamen excepto, quod brachialis Os quod minimũ digitum spectat, exiguo leniq́ sinu, styloide cubiti processum recipit. Ex his autem medium, ibi potissimum sedem habet, ubi cubitus radiusq́ inter se copulantur. Tertium quod bipartitũ est à radio comprehenditur. Pars brachialis inferior, quatuor ipsius ossibus. metacarpio quod quasi post brachiale dixeris colligatur. Quintum uero ijs brachialis partibus, insidet, quæ iuxta processum, cubiti styloide, potissimum. sitæ sunt.

De Postbrachiali ac digitis. Cap. XIX.

Inter digitos ac brachiale, ossa quæ ad eos tendũt,

& palmã explent, postbrachiale appellant, idq; brachiali per synarthrosin, at priori digitorum phalangi, scytalidiue (sic enim uarie a nonnullis digitorum ossa nominantur) per diarthrosin alligatur. Pollicis tantũmodo prius internodium, ex transuerso, ipsi postbrachiali annexum est. Quare singuli ex ternis ossibus constant priori semper internodio in subsequentis sinum subeunte. Iureq; dicendum est pollicem ipsum ex triplici osse constructum esse, primumq; eius internodium cum postbrachiali minime cõnumerandum, cũ ab utraq; parte per diarthrosin connectatur, quod primis digitorum, non postbrachialis ossibus accidit. Quo fit ut recte dixerit quispiam, ex quatuor dumtaxat postbrachiale, ipsos autem digitos ex quindecim ossibus constitutos esse. Qui uero os pollicis tertium postbrachiali adscribũt, ipsum quidẽ ex quinq;, digitos uero ex quatuordecim ossibus constare affirmant.

De Ossibus quæ cum osse sacro committuntur. Cap. XX.

Rectis ab utroq; latere magnisq; lati ossis processi-

bus duo quædam ossa apposita adstructaq́ sunt, quibus integris, nullum nomen inditū est. Nam latæ ipsorum superiores partes, ilium ossa, exteriores, post femoris ingressum, inferioresq́, coxendicum, quæ inde in anteriora protensæ, tenuesq́, & foratæ atq́ inter se in extremo connatæ sunt, pectinis ossa appellantur. Vtræq́ Coxendici prægrande acetabulum inest, cum femoris capite, nexu ualidissimo copulatum connatumq́.

De Femore. Cap. XXI.

Os Femoris magnitudine, cunctis animantis ossibus præstat, id supra, coxendici, infra tibiæ alligatur. Superiori in parte rotundissimum caput habet, prolixæ quidem ceruici ad interiora inclinatæ adnatum. Infra leniter patescens, in duo tubercula desinit, adeo quidem grandia, ut capita possint appellari. eaque tibiæ annectuntur, non modo membranosis

ligamentis, quibus tota dearticulatio circundatur, sed tribus quoq; alijs ualidis rotundisq;, quorum unum ab exteriore totius connexionis parte, ab interiore alterum, à medio posterioris interiorisq; tertium porrigitur. Totius autem femoris forma, anteriore in parte exteriorecq; gibba, in posteriore interioreq; sima est. Sub huius ceruice duo exigui sunt processus (trochanteras uocant) quorum exteriorem, qui longe maior est, gluton, hoc est natem appellant.

De Tibia. Cap. XXII.

Tota pars cruris, quæ inter talum, genuq; posita est. eiusdemq; etiam partis, os grandius, Tibia appellatur. Hæc interiore in parte sita est eiq; tantummodo femur ipsum annectitur. Os autem quod extrinsecus locatum est, sura nominatur, quæ crassitudine, tibiæ, admodum cædit, nec adeo protenditur, ut genu ipsum contingat, uerum supra, infraq; tibiæ, per synarthrosin alligatur, media inter se penitus dehiscunt. Tibia, qua femori copulatur, magna quidem adnata coagmentatáq; appendice, duplicem in se sinum habente, capita femoris sese insinuantia recipit. Inter eos tibiæ sinus

eminentia quædam surgit, nerúca cartilaginosa'q;, quæ inter femoris tubercula ueluti in imam quandam scissuram inseritur. Tibiæ quicquid anteriore in parte tenue, & carnis est expers, Crea dicitur. Imæ ab utroq; latere tibiæ suræq; partes, malleoli nuncupantur, hiq; gibbi rursus & omnino carne carentes, extra alia prominent. hos ipsos, permulti, talos uocant, sed errant penitus, nam sub his utrinq; talus continetur, ac undequaq; contegitur, ut no eũ tangere quidem possis. Malleoli, extremæ, tibiæ suræ'q; processuũ, partes sunt, gibbæ quidem exteriore ex parte (uti patet) intrinsecus cauæ.

De Patella. Cap. XXIII.

Qua femur tibiæ annectitur, os, extrinsecus cartilaginosum rotundum'q; appositum est, quod gibba & ueluti tubercula subiectorum ossium, aptis sinibus comprehendit, paulumq; intumescens, quod inter femur tibiamq; spatium patet, complectitur. id ipsum os, Patella à nonnullis, Mola ab alijs appellatur.

De Pedis ossibus. Cap. XXIIII.

Talus ab imis tibiæ suræq; processibus (uti paulo ante diximus,) comprehenditur. Eius pars quam τε τρωρον uocant, sursum uergit. Posteriores leuigatæ

τε τρωρον ea pars in talo est quã prona uocãt, queq; fortasse quatrio (ut Isidori utar uerbo) appellari põt.

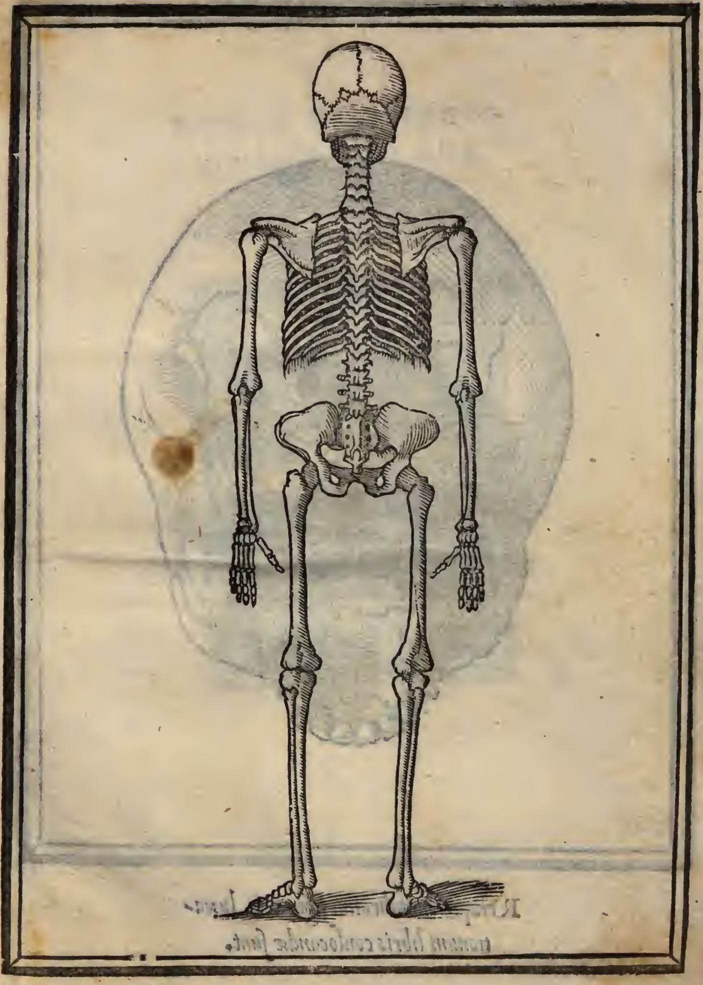
omnes, modiceq; orbiculatæ sunt, & ad superiora potius spectant, Anteriores rotundo quidem capite, oblongæ ceruici adnato, cum eo osse connectuntur, quod ad cimbæ similitudinem scaphoides nuncupatur. Ab utroq; latere dextro uidelicet ac sinistro in duo extantia supercilia desinens, sub tibiæ suræq; cauis excipitur. Ipsius quoq; pars interna læuorem ferè habet. Huic subest, os pedis maximum, quod calcem uocant, idq; ipsum & rotundas partes ex talo, recipit, & geminos, quos habet excessus in sinum eius percõmode inserit. Pars uero qua ingredimur, leniter rotunda & latiuscula est. Posterior quoq; rotunda est, eaq; tibiæ rectitudinẽ admodũ excedit. Ex partibus eius anterioribus, quæ è regione magni digiti sita est, ipsius tali capiti subiacet, nec cum altero osse copulatur, at eius extremitas quæ minimo digito respondet, cum eo osse quod à tesseræ similitudine cyboides uocant, per synarthrosin nectitur. Cyboides autem à parte exteriore iuxta scaphoides, positum est, uerũ hoc qua cũ talo iungitur, sinuatũ, cyboides gibbũ ẽ. Tria deinceps ossa paruula, inferiori scaphoidis parti, per synarthrosin copulantur, cum quibus etiam exteriore ex parte cyboides pariter porrigitur. Post autẽ qua-

tuor hæc ossa, prima pars pedis quam tarson uocant, finitur.

De Ossibus Plantæ. Cap. XXV.

Planta inde inchoatur, quæ ex quinque ossibus constructa est. Post hæc deinceps pedis digiti siti sunt, qui ex ternis internodijs omnes, ad eorum quæ in manu sunt similitudinem constant, pollice tantum excepto, qui inter alios, ex duplici osse constitutus est. horum dearticulationes membranosis, quæ uero in talo calceque habentur ualidioribus ligamentis, quorum nonnulla neruea cartilaginosaque sunt, constringuntur. Sed hæc (ut puto) Tyronibus, primaque de ossibus rudimenta addiscentibus sint satis. Horum utique contextus compactioque sceletos dicitur. Quod si quod ossiculum alibi, ut pote in corde, in naso, in gutture, itemque in aliquo ex digitis, ut quæ à sesami similitudine sesamoide uocant, aliudque eius generis deprehenditur, non est necessarium hoc opere pertractare.

Reliquæ membratim figuræ in luxationum libris conlocandæ sunt.

ROMAE IN AEDIBVS
ANTONII BLADI.
M.D.XXXV.

1764 Adi 18 Feb.° L 4.10. — Per Detto d'un Anno come sop.ª

Citato al Sig: Barti:

25